

Biblioweb 2015 – testování přístupnosti

Zprávu zpracoval: Mgr. Radek Pavlíček (pavlicek@blindfriendly.cz), 13. dubna 2015

Garant soutěže pro kritérium přístupnosti

Garantem soutěže Biblioweb 2015 pro kritérium přístupnosti je obecně prospěšná společnost TyfloCentrum Brno, o. p. s., která projekt Blind Friendly Web realizuje a hradí náklady spojené s testováním tohoto kritéria.

V oblasti přístupnosti webu společnost nabízí celou řadu bezplatných i placených služeb. Bližší informace najdete v případě zájmu na www.blindfriendly.cz/sluzby.

Způsob testování

V letošním ročníku soutěže jsme hodnotili **38 webů knihoven** z hlediska přístupnosti pro návštěvníky s těžkým zdravotním postižením. Vzhledem ke složení našeho týmu testerů byl důraz kladen především na přístupnost pro těžce zrakově postižené návštěvníky.

Při testování jsme se opět zaměřili na tzv. **reálnou přístupnost**, která nejlépe odráží skutečné potřeby handicapovaných uživatelů webu. Naše testování je kombinací heuristického a uživatelského testování, kdy jsou soutěžní weby testovány nejen dle vybraných pravidel Vyhlášky o přístupnosti, ale byly otestovány i skupinou handicapovaných uživatelů. Na testování se podílel **tým šesti testerů s těžkým postižením zraku** pod vedením Radka Pavlíčka, metodika projektu Blind Friendly Web.

Výsledky testování

Weby, přihlášené do soutěže, měly z hlediska přístupnosti velmi různou úroveň. Od několika webů, které neobsahovaly žádné zásadní chyby, až po weby, které bylo možné prohlásit za velmi obtížně až naprosto nepřístupné pro určitou skupinu handicapovaných návštěvníků.

Řada knihoven, které se do soutěže hlásí opakovaně, bohužel na přístupnosti svého webu nijak nepracuje, jejich weby jsou už roky stejné a vykazují stále stejné chyby. Přitom by v mnoha případech stačilo několik málo úprav na úrovni šablon stránek, které by přístupnost výrazně zlepšily.

Jako pozitivní věc vnímáme **přítomnost mobilních verzí**, které umožňují uživatelům získávání informací a pohodlnou práci s webem i na stále častěji používaných mobilních zařízeních. Bohužel jejich zastoupení stále není v rozsahu, který by odpovídal současnému trendu, kdy přístupy na web z mobilních zařízení převažují nad těmi z desktopu. Věříme, že i provozovatelé webů knihoven na tuto skutečnost zareagují a v dalších letech soutěže už bude mobilní či responsivní verze samozřejmostí.

Vzhledem k množství přihlášených knihoven jsme v letošním ročníku opět přistoupili ke **dvoukolovému testování**. Cílem tohoto přístupu je oddělit knihovny, které na svých webech soustavně pracují a využívají tak potenciál, které jim tato forma prezentování informací přináší, od těch ostatních.

V základním kole testování přístupnosti jsme zjišťovaly, zda web neobsahuje nějakou závažnou překážku v přístupnosti (typicky nepřístupné hlavní menu). Weby, které nevykazovaly žádné zásadní překážky v této oblasti, postoupily do finálového kola. Takových webů bylo **34**.

Ve finálovém kole probíhalo hodnocení standardním způsobem a hodnotili jsme přístupnost podle vybraných pravidel pro tvorbu přístupného webu. Byl posuzován dostatečný barevný kontrast, strukturování obsahu pomocí nadpisů a seznamů, použití technologií přístupnou formou, přístupnost formulářů, přítomnost skryté navigace, relevantní alternativní textové popisky u grafických prvků, relevantní titulky stránek a konzistentnost navigace.

Zrakově postižení testeři pak do hodnocení zahrnuli i použitelnost webu pro uživatele s těžkým zrakovým postižením, vlastní zkušenosti s prací s webovými stránkami a k testování použili konkrétní asistivní technologie (hlasové výstupy, softwarové lupy, braillové řádky) – s webem tedy pracovali pro ně běžným způsobem.

Nominace na cenu za nejlepší bezbariérový web

Každý z testerů má možnost udělit až 5 webům nominaci na cenu za nejlepší bezbariérový web. Nominace u jednotlivých webů jsou sečteny a web s nejvyšším počtem nominací a s nejvyšším počtem bodů následně nominujeme na zvláštní cenu za nejlepší bezbariérový web knihovny. Pokud dojde k tomu, že u dvou webů je počet nominací stejný a weby mají po zaokrouhlení bodového hodnocení z testování stejný (nejvyšší) počet bodů, rozhoduje o vítězi počet bodů před zaokrouhlením.

Cenu za nejlepší bezbariérový web navrhujeme v letošním roce udělit webu **Městské knihovny Litvínov** na adrese www.knihovna-litvinov.cz.

Tabulka s výsledky testování

Název knihovny	URL	BODY
Městská knihovna Litvínov	http://www.knihovna-litvinov.cz/	9
Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně	http://kfbz.cz	8
Městská knihovna Dobříš	http://knihovnadobris.cz/	8
Místní knihovna Radotín	www.knihovna-radotin.cz	8
Městská knihovna Znojmo	http://www.knihovnazn.cz/	8
Městská knihovna Valašské Meziříčí	http://www.mekvalmez.cz	8
Městská knihovna a turistické informační centrum Chlumeck nad Cidlinou	http://knihovna.chlumeck.cz	8
Městská knihovna Josefa Čižmáře	www.knihovnavizovice.cz	8
Městská knihovna Dačice	http://www.mkdac.cz	8
Městská knihovna v Přerově, p.o.	http://www.knihovnaprerov.cz	8
Městská knihovna Hradec nad Moravicí	www.knihovnahradec.cz	7
Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem	http://www.svkul.cz/ , http://oal.svkul.cz/ , http://do.svkul.cz/	7
Městská knihovna Rokycany	http://www.rokycany.cz/knihovna.asp?p1=911	7
Obecní knihovna Chrusterice	http://knihovnachrusterice.cz	7
Městská knihovna Antonína Marka Turnov	www.knihovnicek.cz	6
Masarykova veřejná knihovna Vsetín	www.mvk.cz	6
Město Petřvald - knihovna	http://petrvald.knihovna.cz/	6
Parlamentní knihovna	http://www.psp.cz/kps/knih	6
Obecní knihovna Starý Hrozenkov	http://www.staryhrozenkov.knihovna.cz/	6
K3 Bohumín, p. o. - středisko KNIHOVNA	http://www.k3bohumin.cz/	6
Městská knihovna Ostrov	http://mkostrov.cz	5
Knihovna Právnické fakulty UK	http://knihovna.prf.cuni.cz	5
Národní lékařská knihovna	www.nlk.cz	5
Knihovna městyse Malšice	www.knihovna.malsice.eu	5
Městská knihovna Blansko	http://www.knihovnablansko.cz/	5
Městská knihovna Ladislava z Boskovic v Moravské Třebové	http://www.mkmt.cz/	5
Městská knihovna Náchod, o.p.s.	www.mknachod.cz	5
Městská knihovna Havířov	www.knih-havirov.cz	5
Knihovna U Mokřinky	www.obecmokre.cz/knihovna	5
Městská knihovna Antonína Marka Turnov	knihovna.turnov.cz/	5
Městská knihovna Žatec	http://www.mekzatec.cz	4
Knihovna Františka Kožíka Uherský Brod	http://knihovna.ub.cz/	4
Knihovna Matěje Josefa Sychry, Žďár nad Sázavou	http://www.knihzdar.cz	3
Knihovna Chrástany	https://knihovna.culturalspot.org/home	1